

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Filozofická fakulta
Archeologický ústav

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Studijní obor:	Archeologie
Akademický rok:	2016/2017
Název práce:	Analýza antrakologického materiálu z Vladislavského sálu Pražského hradu
Autor/ka práce:	Michaela Novotná
Vedoucí práce:	doc. PhDr. Jaromír Beneš, Ph.D.
Oponent/ka práce:	PhDr. Gabriela Blažková, Ph.D.

1. HODNOCENÍ OBSAHOVÉ STRÁNKY PRÁCE (hodnocení vyznačte X)	1	2	3	4	Nelze hodnotit
Stanovení cíle/hypotéz/výzkumných otázek a míra jejich naplnění			x		
Použité metody, jejich adekvátnost a relevance ve vztahu k tématu		x			
Faktická, věcná a obsahová správnost			x		
Naplnění zadání bakalářské práce		x			
Interpretace výsledků			x		
Formulace závěrů práce		x			
Odborný přínos práce a její praktické využití		x			
Schopnost argumentace a kritického myšlení autora/ky			x		

2. HODNOCENÍ FORMÁLNÍ STRÁNKY PRÁCE (hodnocení vyznačte X)	1	2	3	4	Nelze hodnotit
Shromáždění relevantních informací (literatury a ostatních zdrojů)		x			
Provázanost a sled textu, návaznost kapitol			x		
Jazyková a stylistická úroveň práce		x			
Práce s daty, informacemi a odbornou literaturou (správnost a četnost odkazování)		x			

3. ZÁVĚREČNÉ SLOVNÍ HODNOCENÍ OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Bakalářskou práci je možné rozdělit na čtyři samostatné části – historie Pražského hradu a Vladislavského sálu, archeologický výzkum, antrakologická analýza a její vyhodnocení, zásobování Pražského hradu dřevem. Kvalita jednotlivých částí práce je značně rozdílná.

Popis **historického vývoje Pražského hradu a Vladislavského sálu** sice využívá nejnovější publikované studie, ale převzaté informace jsou mnohdy uvedeny nepřesně či zkreslují skutečný stav. Historickému popisu lokality v odborné práci nesvědčí knižní obraty (např. „...kapacitně nezvládala nápor poutníků proudících vzdát hold...“ – str. 7; „podivínský císař“ – str. 9; „...niť se náhle přetala...“ – str. 11). Stejně tak závěr, že s ohledem na chybějící datum zřícení klenby v dopise stavitele Wohlmuta z roku 1564 „K pádu klenby tedy dojit vůbec nemuselo a Wohlmut si mohl celou událost vymyslet, případně převzít z nedůvěryhodného zdroje“ (str. 13), nelze přijmout do odborného textu. V této části je dále třeba upozornit na chybnou citaci *Blažková a kol. 2003*. Editorem knihy *Příběh Pražského hradu* je P. Klazarová. V seznamu autorů této knihy se jméno Blažková neobjevuje. Autory citovaných textů jsou arch. P. Chotěbor a dr. E. Fučíková.

Druhá část textu se věnuje popisu **archeologického výzkumu**. Archeologický výzkum ve Vladislavském sále realizoval Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i., pracoviště Pražský hrad. Pražská pobočka Archeologického ústavu neexistuje. Popis archeologické situace z Vladislavského sálu je velmi nepřehledný. Autorka opakovaně mísí konkrétní nálezovou situaci s teoretickou statí o rizicích datování nálezových situací prostřednictvím nálezů hmotné kultury. Autorka dále předpokládá, že klenební zásyp vznikl delší dobu mimo prostor sálu a jako jeden celek byl následně na klenbu nasypán. Důvodem nasypání klenebního zásypu je vždy zatížení klenby, nikoli její odlehčení, jak autorka chybně uvádí (str. 18). Ve Vladislavském sále bylo archeologicky prozkoumáno osm sond. To, že je složení zásypu v celé ploše sálu podobné, odráží skutečnost, že se tento zásyp na své místo dostal v krátkém časovém úseku, ale rozhodně z toho nelze vyvozovat, že vznikl „cíleným shromažďováním materiálu po delší časový úsek“ (str. 18). Na základě stávající archeologické metodiky jsou historické terény při exkavaci děleny na jednotlivé kontexty, tj. vrstvy. Složení každé vrstvy je popsáno pomocí jemných (písek, jíla) a hrubých (různě velké fragmenty nebo části – kámen, cihly, uhlíky, malty) komponent. Každý kontext pak dále obsahuje nálezy – tj. mince, keramické, papírové, kostěné předměty atd. Na základě četnosti nálezů je pak možné dané kontexty vyhodnotit jako nálezově bohaté či chudé. V každém případě však nálezy dané vrstvy nebo souvrství nejsou označovány jako artefaktuální část kontextu. Samostatnou skupinu nálezů pak tvoří ekofakty.

Stěžejní částí bakalářské práce je **antrakologická analýza**. Z hlediska své odbornosti nemohu tuto část zodpovědně posoudit. Přesto bych chtěla upozornit na dvě věci. Předně velmi oceňuji přístup autorky k vyhodnocení antrakologické analýzy. Celkem analyzovala 637 vzorků, které byly druhově určeny. Výsledky druhového určení byly porovnány nejen z hlediska hmotnosti, ale i objemu vzorku. Autorka tímto srovnáním dokázala, že mezi váhovým a objemovým hodnocením vzorku lze vysledovat rozdíly. Dalším hlediskem, na základě kterého bylo provedeno porovnání, je rozdělení dřeva podle výhřevnosti. Závěry předložené na základě antrakologické analýzy lze považovat za oprávněné a podložené. Z archeologického pohledu však v této části postrádám vyhodnocení daného souboru uhlíků podle archeologických sond. S nálezy je pracováno jako s celkem, přestože pocházejí z několika archeologických sond, případně se jedná o sběr z plochy podlahy sálu. Liší se druhové složení uhlíků v jednotlivých sondách? Liší se druhové složení uhlíků získaných z archeologických sond a ze sběru?

Projevilo se umístění sondy 1 v prostoru před krbem v počtu uhlíků? Liší se druhové zastoupení této sondy od ostatních?

V kapitole **4.4. Porovnání výsledků z Vladislavského sálu s dalšími soubory z území Prahy** lze ocenit snahu autorky o srovnání výsledků z Vladislavského sálu s dalšími pražskými výzkumy. Ze srovnání vyplývá, že druhové složení dřeva z Vladislavského sálu se od ostatních doposud publikovaných pražských nálezových souborů neliší. Kapitola **4.5. Zásobování Pražského hradu dřevem** považuji za zcela nadbytečnou. Na základě antrakologické analýzy malé části zásypu pod podlahou Vladislavského sálu lze jen velmi obtížně definovat zdrojové oblasti dřeva pro Pražský hrad. Stejně tak text věnovaný **Způsobu dopravy dřeva do Prahy** lze jen těžko propojit s výsledky antrakologických analýz z Vladislavského sálu. V **Závěru** autorka věcně a jasně shrnuje poznatky, které svých bádání získala.

V kontextu celé bakalářské práce si dovoluji upozornit na několik pochybení. V první řadě jsou to opakující se chybné odkazy na použitou literaturu. U několika namátkově kontrolovaných odkazů nelze na uvedené straně prezentovanou informaci nalézt (např. Maříková-Kubková – Herichová 2009, 75 – str. 10; Vančura 1976, 9 – str. 14). Zdrojová literatura Novotný a kol. 2001 není v seznamu literatury uvedena vůbec. Dále v několika případech nejsou uvedeny odkazy u obrazové přílohy – např. obr. 5 (odkud pochází plán archeologického výzkumu?), obr. 6 (kdo je majitelem a fotografem?), neúplné citace historických vyobrazení Prahy – obr. 40–49, kde chybí uvedení konkrétních čísel obrázků. Z hlediska své odbornosti postrádám konzultaci interpretace nálezové situace s archeology, ideálně autory terénního výzkumu. Místy je z textu patrné, že autorka ne zcela pochopila archeologickou nálezovou situaci. Uvažovat o hracích kartách jako o „izolačním prvku“ nedává moc smysl (karta ... „*než byla vložena do klenebního zásypu jako izolační prvek...*“). Z pravopisného hlediska lze práci hodnotit jako kvalitní. Výskyt pravopisných chyb, případně překlepů odpovídá rozsahu práce.

Závěrečné hodnocení není pro mne snadné. Autorka bakalářské práce odvedla velký objem práce při antrakologické analýze a prokázala, že získaná data umí kriticky vyhodnotit a je schopna předložit několik úhlů pohledu na získané výsledky. Vzhledem k tomu, že je předložená bakalářská práce obhajována na studijním oboru **historie – archeologie** a ne na přírodovědném oboru, považuji pochybení zjištěná v historické a archeologické části textu za závažná. Z tohoto důvodu navrhuji výslednou známku **dobře**.

PRÁCI K OBHAJOBĚ: DOPORUČUJI – NEDOPORUČUJI

NÁVRH NA KLASIFIKACI BAKALÁŘSKÉ PRÁCE:

VÝBORNĚ – VELMI DOBŘE – **DOBŘE** – NEVYHOVĚL/A

31. 5. 2017

Datum

Podpis